

PRAHA — HELL — PRAHA

Dne 24. června 1948 odjíždějí z Prahy v 16 hodin odpoledne 4 vagony poštovních holubů za doprovodu kolegů Kronose, Mareše a Čecháka směrem přes Hradec Králové, aby vypustili v sobotu 26. června na poloostrově Hellu společně s polskými kolegy naše holoubky k společnému československo-polskému závodu. Bohužel již v Praze při nakládání se vyskytl potíže. Jsou to v první řadě nestejně rozměry košů, které by podle mého názoru měly být normalisovány aspoň pro zahraniční závody; za druhé tak zvané patentní napáječky, které se naprosto nehodí na delší cesty a za třetí koše, z nichž nejdou vůbec vyjmouti napáječky. V těchto drátěných koších bylo v napáječkách zjištěno na Hellu více trusu, než se tam vešlo vody. Byla tam odporná břevka z trusu. Napáječka má vždy být upevněna v koši tak, aby šla dobře vyjmouti i za cesty a ne, aby ji mohli holubi cestou znečišťovat.

Při příjezdu do Hradce bylo nutno předávat koše, jelikož právě ty největší koše, jak se ukázalo během cesty, byly ve velmi chatrném stavu. Byly to koše moravské, šedě natřené. Ve 20 hodin zastavujeme v Lichkově. Nastávají celní formality, které jsou však brzy odbyty a my pokračujeme v cestě. Za 10 minut přejíždíme hranice Polska a zastavujeme v polské pohraniční stanici Medzilesi. Tam na nás již čeká redaktor Polské gazety kol. Slawiak, jehož výborné znalosti a hlavně výřečnost se nám ukázaly v další cestě nepostradatelnými. Již při polské pasové a celní prohlídce bylo také jeho zásluhou, že jsme byli odbaveni během 20 minut a mohli pokračovat v další cestě na Kladsko a Wróclav. Zde nás chtějí polští kolejáři (železničáři) přepnouti k osobnímu vlaku s odůvodněním, že holubi nesmějí být dopravováni na polském území počunkem pospěšným (rychlíkem). Jenom energicky zásah kol. Slawiaka zabránil tomuto činu, jinak velmi dobrých a užasných polských dopraváků.

Avšak zároveň s časem ubíhají nám i kilometry. Po třetí hodině noční vjíždíme do Poznaně. Zde se s námi loučí kol. Slawiak, který nám přeje při vypouštění »dobrý lot«. Další ochranu nad námi přebírá sám předseda Polské jednoty kol. Cuprych, velmi příjemný pán. Cestou vidíme trosky, jež zbyly z Vratislavi. Po ní následují ještě Bydhošť, Tšev a Gdansk, z něhož vidíme jenom typické německé červené zdi, jež kolem dokola trčí do výše.

A již se blížíme ke Gdyni, kam vjíždíme v pátek 25. června ve 12.35 hod. Zde nás vítá v první řadě hustý a vytrvalý déšť a poté spousta polských kolegů, jejichž jména bohužel si nikdo z nás tří nepamatuje... Též polský námořní důstojník poručík Bednarczyk nás zde přivítal. Poté ve 13.15 nás připojují k osobnímu vlaku s určením stanice Hell. A již zase pod koly vlaku mizí kilometry směrem k našemu cíli. Při cestě poloostrovem vidíme v hustém dešti zbytky německých opevnění, děl, tanků, automobílů a jiné válečné výzbroje. Nás nejvíce z toho všeho zajímají bývalé protektorátní lokomotivy, které Němci svrhly do moře, dělajíce z nich jakési primitivní opevnění proti vylodovacím pokusům spojenců v prostoru poloostrova Hellu.

Konečně v 17.23 jsme u cíle ve stanici Hell. Zde nás vítá značný počet polských kolegů v čele s velitelem Hellu panem poručíkem Marinarkí vojennej Paciorkem a jeho paní chotí. Dále byli přítomni, pokud naše paměť sahá, kol. Musiol s chotí, kol. Kruzelnicki taktéž s chotí, kol. Tanaš, kterému též patří náš dík za vzornou organizaci tohoto závodu, a jiní. Po uvítání, jež se neobešlo bez fotografování, jdeme zpět do vagonů k našim holoubkům, abychom je nakrmili a napojili. Po vykonání této naší milé povinnosti jsme pozváni panem por. Paciorkem a jeho paní chotí na večeři, jež za tím účelem je uspořádána v jeho domě blízce nádraží. Po dobu naší nepřítomnosti budou vagony hlídány polskými vojenskými námořníky. Poté se ubíráme do domu velitele poloostrova. Po koupeli jest podávána večeře, která nás svým bohatým uspořádá-

ním velmi mile překvapila. V 10 hodin se ubíráme zpět do našich vagonů ke spánku. Přitom neustále hustě prší a vane dosti silný vítr směrem od pevniny. Docházíme úplně promočeni. Ráno ve 4 hodiny nás probouzí velmi citelný chlad. Vstáváme a radíme se co počítí, jelikož stále ještě, třebaže drobně, prší. Usneseno telefonovati do Varšavy a Poznaně, zdali jest naděje na zlepšení počasí. Odpověď Varšavy nás uspokojuje, je hlášeno zlepšení počasí! Poznaň pod mrakem, bez deště. Porada trvá, mezitím ale přestává pršet a mraky jdou nohoru. Přicházejí polští kolegové Cuprych a Musiol. Znovu se radíme vespolek. Naše stanovisko: vyčkati do osmi hodin a pak postupně vypouštět Čechy, Slovensko, Moravu a naposled holuby polské. Poté se rozcházíme. Je 5.25 hod., jdeme vynášeti naše holuby z vagonů za pomoci polských námořníků. Zároveň krmíme a napájíme... Hodinky ukazují 6.10, jest nakrmeno i napojeno. Čas pomalu utíká v netrpělivém očekávání, mraky jsou už hodně vysoko a dokonce sluníčko začíná v mezerách mezi mraky ukazovati svoji tvář. V 7 hodin začínáme urežávat plomby na koších. Tuto práci vykonáváme zásadně sami. Pojednou, když již máme tuto práci skončenou, zazní trubka. Ubíráme se všichni tři do středu nádražní rampy ke kolegovi Cuprychovi v domněni, že jde o poradu. V tom zazní trubka po druhé a k našemu překvapení polští námořníci začínají pouštět všechny holuby najednou bez našeho souhlasu. Je právě 7 hodin 35 minut.

Z košů vyrazí všech 19.470 holubů takřka najednou. Holubi z našich košů, jež byly nejlépe nádraží, v počtu asi 400 kusů, ihned míří přímo přes Gdanskou zátoku k pevnině. Ostatní, z nichž se utvořil ohromný mrak, začínají kroužit ve velkých obloucích do kruhu. Zřejmě na ně působí moře a poněkud silnější vítr. Mnozí z nich dokonce začínají sedati na okolní budovy, jiní přímo na písečné výspy. Tím se celé hejno začíná trhati na menší hejna, jež nám pomalu mizí s očí v dálí. Některá z nich letí směrem nad pevninu, jiná na moře. Pak se opět vrací nad Hell. Toto pozorujeme při nakládání košů zpět do vagonů. Před 13. hodinou odjíždíme vlakem z Hellu na Gdyni. Na poloostrově zůstává podle odhadu ještě přes 2.000 holubů. Ještě při jízdě z vlaku vidíme je kroužit ve výšce, až se nám pomalu ztrácejí. Mezitím vítr skoro úplně přestal a mraky více a více propouštějí sluneční paprsky. Nám se ukazují překrásná podívaná. S jedné strany Baltické moře a s druhé strany Gdanská zátoka.

My zatím jdeme přeplněným vlakem dále. Lidé kolem nás omdlévají v panujícím dusnu. Není možno se ani otočiti, tím méně si udělati nějaké pohodlí. Konečně v 16.27 po strasti plné cestě jsme ve Gdyni.

Kolega Kronos spolu s polskými kol. Piotrowskim spěchají k nákladní pokladně, aby ihned odbavili vagony do Prahy. Bohužel marná jest jejich snaha, slyší jenom »dnes již neuradujeme«. Pro nás to znamená dva dny zdržení. Odjíždíme trolejbusem do Orlové, předměstí to Gdynie, ke kolegovi Kruzelnickému. Má velmi pěkně upravený holubník, nás však překvapuje velmi tvrdé peří jeho holubů, snad jest to působením mořských větrů a soli. Navštívujeme ještě holubník kolegy Racka. Druhý den, t. j. neděle, věnujeme prohlídce města a mořského pobřeží. V pondělí ráno jdeme opět na nádraží. Avšak jednání s polskými nádražními orgány trvá až do 14 hodin. Nechtějí nám totiž uznati naše nákladní listy. Teprve po telefonické urgenci na příslušném úřadě ve Varšavě, jsou nám uznány a vagony zaplombovány.

Ubíráme se cestou na osobní nádraží přes gdyňskou tržnici a nechceme ani věřit svým očím. Kupy vajec, másla, sádla, masa, uzenin, kávy, kakaa, čokolády a jiné věci, nám už pomalu neznámé, taktéž stohy látek, sice drahé, ale hlavně vše volné a v každém množství k dostání.

V nádražní restauraci večeříme a přitom mané všichni tři vzpomínáme na naše děti. V 16.45 nasedáme do rychlíku, abychom v Poznani přibrali

ještě závodní gumové kroužky, jak bylo sjednáno. Cestou znovu pozorujeme rozbitá polská města, vesnice i domky na samotách, jakož i polskou píli, jak urychleně se snaží vše dáti co nejdříve do pořádku. Tak nám utíká cesta až do soumraku. Vlak jest opětně po česku nabitý. Zde mohou ženy s dětmi i s kočárky do vagonů. Ve 3 hodiny ráno vystupujeme v Poznani, jest ještě tma a všude ticho. Ubíráme se k spánku do hotelu Continental. Na nádraží nás znovu vítal náš sympatický přítel kol. Slawiak. Oznamujeme mu, že hodláme druhý den cestovati dále k domovu, avšak kol. Slawiak nám s úsměvem oznamuje: nemožno! Zítra je svátek Petra a Pavla. Pro nás to opět znamená dva dny zdržení. Úterý věnujeme prohlídce Poznaně. Vidíme celý střed města velmi poškozený. Kolem dokola jen samé trosky a holá místa bez domů, pouze

zbytky železných travers jsou na místě, kde kdysi stály čtyř- a pětipatrové domy. Večer na rozloučnou s námi dávalo Polské zjednocení večeři, která se konala ve velmi srdečném a přátelském prostředí.

Ve středu ráno, cestou pro kroužky, navštěvujeme holubník polského předsedy kolegy Cuprycha. Má krásný holubník a hezké holoubky, Večer jdeme brzy spát, abychom ve 3 hodiny ráno pokračovali v cestě domů. Na nádraží se loučíme s kolegou Čechákem, který musí jeti přes Bohumín do Olomouce. Kolega Kronos a já jedeme zpět přes Medzilesí a Lichkov. Po odbytí pasových formalit na obou stanicích pokračujeme v jízdě již na našem území, kde na každé stanici přisedají Sokolové, jedoucí do Prahy na slet. Do Prahy přijíždíme přesně v 18 hodin odpoledne.

Mareš Antonín.